

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

**Azərbaycan Respublikası
Təhsil Nazirliyinin
1463 sayılı 31 avqust 2012-ci il
tarixli əmri ilə təsdiq edilmişdir.**

ALİ TƏHSİL PİLLƏSİNİN DÖVLƏT STANDARTI

MAGİSTRATURA SƏVİYYƏSİNİN İXTİSAS ÜZRƏ

TƏHSİL P R O Q R A M I

**İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 060705 – Yer quruluşu, torpaq və şəhər
kadastrı**

BAKI – 2012

1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Magistratura səviyyəsinin **060705 – Yer quruluşu, torpaq və şəhər kadastrı** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı «Təhsil haqqında» Azərbaycan Respublikası Qanununa, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş «Ali təhsil pilləsinin dövlət standartı və proqramı», «Magistratura təhsilinin məzmunu, təşkili və «magistr» dərəcələrinin verilməsi Qaydaları»nın tələblərinə, «Ali təhsilin magistratura səviyyəsi üzrə ixtisasların (ixtisaslaşmaların) Təsnifatı»na və digər qanunvericilik aktlarına uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2. Tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələri **060705 – Yer quruluşu, torpaq və şəhər kadastrı** ixtisası üzrə magistr hazırlığını bu Təhsil Proqramı ilə həyata keçirir.
- 1.3. Strukturda istifadə olunan işarələr:
ÜK – ümummədəni kompetensiyalar
PK – peşə kompetensiyaları

2. 060705 – Yer quruluşu, torpaq və şəhər kadastrı ixtisasının xarakteristikası

- 2.1. Təhsil Proqramının mənimsənilməsinin normativ müddəti və məzunlara verilən elmi-ixtisas dərəcəsi:

İxtisasın şifri və adı	Verilən elmi-ixtisas dərəcəsi	Əyani forma üzrə təhsil müddəti	Kreditlərin sayı
060705 – Yer quruluşu, torpaq və şəhər kadastrı İxtisaslaşmalar: - <i>Yer quruluşu və torpaq müfəttişliyi</i> - <i>Torpaq kadastrı</i> - <i>Şəhər kadastrı</i>	Magistr	2 il (qiyabi forma üzrə təhsil müddəti 6 ay artıqdır)	120

3. Məzunun ixtisas xarakteristikası və kompetensiyası

3.1. Magistrin ixtisas xarakteristikası

Magistr nəzəri prinsip və tədqiqat metodları haqqında ümumi təsvirə və geniş biliyə malik olmalı, peşə hazırlığı tələb edən elmi-tədqiqat işi aparmağa və pedaqoji fəaliyyətə hazır olmalı, peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etməyi bacarmalıdır.

3.2. Proqramın mənimsənilməsi nəticəsində məzunun kompetensiyasına qoyulan tələblər.

3.2.1. Məzun aşağıdakı ümummədəni kompetensiyalara (ÜK) yiyələnmişdir:

- xarici dildə dinləmə, anlama, danışmaq və dialoji nitq qabiliyyətinə nail olmaq (ÜK-1);
- xarici dildən tərcümə etmə bacarığına yiyələnmək (ÜK-2);
- pedaqoji davranış və münasibətləri mənimsəmək (ÜK-3);
- təlim və tərbiyənin başlıca cəhətlərini öyrənmək və dialektikanın dərk olunmasına nail olmaq (ÜK-4);
- psixi proseslər, hallar, halətlər, vəziyyətlər, psixi xassələr və xüsusiyyətləri mənimsəmək (ÜK-5);
- texniki, maliyyə və insan faktorunu nəzərə almaq, idarəetmə prinsiplərinin və istehsal münasibətlərinin əsaslarına aid biliklərə malik olmaq (ÜK – 6);
- xəritə və topoqrafik materialların müasir səviyyədə öyrənilməsi və işlənməsini bacarmaq (ÜK-7);
- müasir geodeziya alətləri ilə layihənin naturaya keçirilməsini bacarmaq (ÜK-8);
- yerquruluşu layihələrinin tərtibində xarakterik nöqtə koordinatlarının müasir üsullarla təyin etmək (ÜK-9);
- torpaqların iqtisadi qiymətləndirilməsində bonitirovka şkalasının tərtibini bacarmaq (ÜK-10);
- torpaq kadastrının məqsədi və vəzifələrini bilmək (ÜK-11);
- torpaqların qeydiyyatını aparmaq (ÜK-12);
- torpaq kadastrının tərkib hissələri və növlərini bilmək (ÜK-13);
- şəhər torpaq münasibətlərini bilmək (ÜK-14);
- şəhər kadastrının plan-kartoqrafik materiallarının tərkibinin informasiya baxımından qiymətləndirilməsini bacarmaq (ÜK-15);
- şəhər torpaqları və onların təsnifatını bilmək (ÜK-16);
- şəhər torpaqlarının ümumi xüsusiyyətləri və qiymətləndirilməsini bacarmaq (ÜK-17);

3.2.2. Məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına (PK) yiyələnmişdir:

Elmi-tədqiqat fəaliyyəti üzrə:

- Azərbaycanda aparılan torpaq islahatlarının iqtisadi və siyasi cəhətdən əsaslandırılmasını bacarmaq (PK-1);
- torpaq vergilərinin və rüsumlarının iqtisadi cəhətdən əsaslandırılmasını bilmək (PK-2);
- torpaq kadastrının aparılmasında geodezik məlumatların toplanmasını bacarmaq (PK-3);
- CİS-də kosmik şəkillərin rolu və informasiyanın təhlilini bacarmaq (PK-4);

Pedaqoji fəaliyyətlər:

- ali təhsilin bakalavriat səviyyəsində ixtisas fənlərinin tədrisi qabiliyyətinə

(PK-5);

- tədris, təlim və ya digər üsullarla öz biliklərini başqasına ötürə bilməyə **(PK-6);**
- şəhər kadastrının plan-kartoqrafik materiallarının müasir informasiya sistemləri baxımından qiymətləndirilməsini bacarmaq **(PK-7);**
- tədris və tədris-metodiki materialları hazırlamaq **(PK-8).**

İstehsal-texnoloji fəaliyyətlər:

- müasir yerquruluşu layihələrinin tərtibində xəritə və topoqrafik materialların işlənməsinə yiyələnmək **(PK-9);**
- yerquruluşu layihələrinin tərtibində sərhədlərin dəqiqləşdirilməsini bacarmaq **(PK-10);**
- yerquruluşu layihələrinin tərtibində nöqtə koordinatlarının geodeziya istinad məntəqələri ilə əlaqələndirilməsini bacarmaq **(PK-11);**
- torpaqların iqtisadi qiymətləndirilməsində bornitirovka şkalasının tərtibi üçün aqrokimyəvi parametrləri təyin etmək **(PK-12);**
- şəhər kadastrı torpaqlarının analizini etmək **(PK-13);**
- Bakı şəhər torpaqlarının analizini etmək **(PK-14);**
- CİS-in tətbiq sahələrini bilmək **(PK-15).**

Təşkilati-inzibatçılıq fəaliyyəti:

- elektron taxeometrə layihənin naturaya keçirilməsində işlədilən üsulları bilmək **(PK-16);**
- torpaq kadastrının aparılmasının əsas məqsədini bilmək **(PK-17);**
- peşəkar fəaliyyəti çərçivəsində gözlənilməz və mürəkkəb məsələləri həll etməyə **(PK-18);**
- müvafiq fəaliyyət və metodları təklif etmək və planlaşdırmağa, onların qısa və uzunmüddətli nəticələrini təhlil etməyə **(PK-19);**
- fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri yaradıcı şəkildə müəyyənləşdirmək və ortaya qoya bilməyə, konkret vaxt çərçivəsində və məhdud informasiya şəraitində onları həll edə bilməyə **(PK-20);**
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı müvafiq texnologiya və metodları seçmək və onlardan istifadə edə bilməyə, həmçinin potensial nəticələri müəyyənləşdirmək və/və ya qiymətləndirə bilməyə **(PK-21);**
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemlərin həlli zamanı şəxsi davranışlarını tənqidi şəkildə qiymətləndirməyə **(PK-22);**
- fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı problemləri Azərbaycan və bir xarici dildə şifahi və yazılı olaraq təqdim etmək və əsaslandırmağa, həmçinin mütəxəssis və qeyri-mütəxəssislərlə birgə müvafiq müzakirələrdə iştirak edə bilməyə **(PK-23);**
- innovativ yanaşma tələb edən mürəkkəb və gözlənilməz şəraitlərdə müstəqil şəkildə fəaliyyət göstərməyə **(PK-24);**
- təşkilat və ya qrupların strateji fəaliyyəti ilə bağlı məsuliyyət daşımağa **(PK-25);**

- mürəkkəb şəraitlərdə etik qaydalara uyğun şəkildə davranma bilməyə, şəxsi davranışların etik aspektləri, imkanları, məhdudiyət və sosial rolunu anlamağa, fəaliyyət və təhsil sahəsi ilə bağlı məsələlərdə əsaslandırılmış qiymətləndirmə aparmağa (PK-26);
- davamlı təlim və peşəkar inkişafı ilə bağlı şəxsi və digərlərinin ehtiyaclarını qiymətləndirməyə, həmçinin müstəqil təhsil üçün zəruri olan səmərəli metodlardan istifadə edə bilməyə (PK-27);

Servis xidmətləri:

- torpaqların regionlar üzrə qeydiyyatının aparılmasını bacarmaq (PK-28);
- şəhər torpaqlarının vergiyə cəlb olunma aspektləri və onların əsaslandırılmasını bacarmaq (PK-29).

4. Peşə fəaliyyəti üzrə hazırlıq səviyyəsinə və təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər

4.1. Peşə fəaliyyətinin xarakteristikası.

4.1.1. 060705 – Yer quruluşu, torpaq və şəhər kadastrı ixtisası üzrə magistrlərin peşə fəaliyyətinin əsas istiqamətləri:

- elmi-tədqiqat;
- pedaqoji;
- istehsal-texnoloji;
- təşkilati-inzibatçılıq;
- servis və s.

4.1.2. Hazırlıq səviyyəsinə qoyulan tələblər:

Elmi-tədqiqat fəaliyyətləri:

- müasir yerquruluşu layihələrinin tərtibi üçün axtarılan plan-kartoqrafik materialların təyini;
- şəhər kadastrı torpaqlarının təsnifatının aparılması;
- torpaqların regionlar və şəhər kadastrı torpaqları üzrə vergiyə cəlb olunmasının elmi-nəzəri cəhətdən əsaslandırılması;
- şəhər torpaqlarının kadastr nöqteyi nəzərdən plan-kartoqrafik materiallarının müasir informasiya sistemləri əsasında tədqiqi.

Pedaqoji fəaliyyətlər:

- profil fənləri üzrə müxtəlif dərslərin hazırlanması və keçilməsi;
- tədris və tədris-metodiki materialların hazırlanması;
- tələbələrin tədris-istehsalat təcrübə işlərinə rəhbərlik edilməsi;
- istehsalatda texniki-işçi heyətin təlimləndirilməsi.

İstehsal-texnoloji fəaliyyətlər:

- istehsalatda ənənəvi üsullarla yanaşı müasir geodeziya alətlərdən istifadə etməklə planalma işlərinin aparılması;
- müasir üsullardan istifadə etməklə yerquruluşu layihələrinin tərtibində sərhədlərin çəkilməsi;
- yerquruluşu layihələrinin tərtibində ətraf mühitin mühafizəsinin əsaslandırılması;

Təşkilati-inzibatçılıq fəaliyyəti:

- regionlar üzrə yerquruluşu layihələrinin tərtibinin təşkili və əsaslandırılması;
- regionlar üzrə torpaq kadastr işlərinin aparılmasının təşkili;
- şəhər kadastrı xəritələrinin tərtibinin əsaslandırılması və aparılması.

Servis xidmətləri:

- müasir geodeziya alətləri ilə işləmənin mənimsənilməsi;
- xəritə və topoqrafik planlarının tərtibi üçün nəzərdə tutulan qurğuların işləmə prinsipinin mənimsənilməsi;
- müasir geodeziya alətlərindən istifadə etməklə koordinatların təyin edilməsinin öyrənilməsi;
- alətlərin təmiri;
- kənd təsərrüfatı müəssisələrində və yerquruluşu yönümlü texniki layihələrdə təlimlərin – seminarların keçirilməsi, informasiya-məsləhət xidmətlərinin təşkili və peşə fəaliyyətinə aid digər məsələlər üzrə xidmətlərin göstərilməsi.

4.2. Təhsilin məzmununa qoyulan minimum tələblər.

□ **İxtisas üzrə fənn bölümləri, fənlərin kreditləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq və vərdislər baxımından) və qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları.**

Fənn bölümünün kodu	Fənn bölümləri, onların mənimsənilməsinin nəticələri (bilik, bacarıq vərdislər baxımından)	Fənn bölümləri üzrə kreditlərin sayı	Fənnin kodu və adı	Fənn üzrə kreditlərin sayı	Qazanılması nəzərdə tutulan kompetensiyaların kodları
Təhsil hissəsi					
MHF – B00	Humanitar fənlər bölümü Bu bölümə daxil olan fənlərin öyrənilməsi nəticəsində magistr bilməlidir: - dinləmə və anlamaı; - danışiq və dialoji nitqi; - tərcümə etməni. - pedaqoji davranışı; - pedaqoji münasibətləri; - təlim və tərbiyənin başlıca cəhətlərini; - dialektik gerçəkliyin dərk olunmasını. - psixi prosesləri;	14	MHF – B01 <i>Xarici dil</i>	6	ÜK-1 ÜK-2 ÜK-3 ÜK-4 ÜK-5 ÜK-6
			MHF – B02 <i>Ali məktəb pedaqogikası</i>	4	
			MHF – B03 <i>Psixologiya</i>	2	
			MHF – B04 <i>Seçmə fənn*</i>	2	

	<p>laşdırmanın əsas istiqamətlərini;</p> <ul style="list-style-type: none"> - yerin forması və ölçüləri, sadə planalma üsulları, plan və xəritə üzərində ölçmələr, müasir geodeziya alətləri, onların quruluşu və iş prinsipini; - Bazar iqtisadiyyatı şəraitində torpaq münasibətləri və torpaq fondundan səmərəli istifadə yolları, torpaqdan istifadələrin məkan şəraitləri, onların kompleks qiymətləndirilməsi və təkmilləşdirilməsini; - yerquruluşu layihələrinin nəzəri əsasları, predmeti və metodu, kənd təsərrüfatı və qeyri - kənd təsərrüfatı müəssisələrinin, uqodiyalarının, ərazilərinin təşkili və layihələndirilməsini; - dövlət torpaq kadastrının kateqoriyaları, torpaq kadastrının tarixi, növləri, əsas prinsipləri, kadastr sənədləri sistemi, respublika və xarici ölkələrdə torpaq kadastrını; - kadastrın tarixi, mahiyyəti, prinsipləri, təşkili və aparılma qaydaları, çoxməqsədli kadastr, onların qeydiyyatı, kadastr xəritələrinin tərtibi, torpaq kadastr məlumatlarının idarə olunmasını; - bonitirovkanın tarixi, metodikası, qiymət meyarlarının secilməsi prinsipləri, təshih əmsallarının təyini, torpaq növ-müxtəlifliklərinin bonitet balının tapılması, bonitet şkalasının qurulması, riyazi təhlili, xəritə və kartoqram tərtibi müasir torpaq qiymətləndirmə sisteminin problemlərini; - məsarif ödənişi, iqtisadi qiymətləndirmənin mahiyyəti, predmeti, ümumi məhsulun dəyərini; - şəhər kadastrının inkişaf tarixi, tərkibi, AİS-da rolu, xarici ölkələrdə kadastr işlərinin aparılma qaydaları, kadastr sisteminin təyinatı və quruluşunu; - şəhər kadastrı kursu, onun yaradılması metodları, şəhər kadastrının təyinatı, ərazilərin kadastrın düzgün təşkili, onların bir-birindən fərqli cəhətləri, müasir kadastr sisteminin quruluşu və tərtibatını; - coğrafi informasiya sisteminin (CİS) əsas mahiyyəti, beynəlxalq təcrübə, aero və kosmik şəkillərin rolu, informasiyanın təhlilini; - yaşayış məntəqələrinin, istehsalat bölmələrinin, təsərrüfat mərkəzlərinin layi- 	<p><i>ayrılan fənlər**</i></p> <p>MİF – B05 <i>Seçmə fənn*</i></p>	<p>24</p>	<p>PK-18 PK – 19 PK – 20 PK – 21 PK – 22 PK – 23 PK – 24 PK – 25 PK – 26 PK – 27 PK – 28 PK – 29</p>
--	--	---	-----------	--

	<p>hələndirilməsi, şəhər, qəsəbə və rayon ərazisində yerquruluşunun əsas anlayışlarını.</p> <p>bacarmalıdır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - torpaq qanunvericiliyi əsasında kənd təsərrüfatı müəssisələrində torpaqdan istifadədə olan çatışmazlıqlar və onların aradan qaldırılması yolları, torpaq kadastrının aparılması, tərkib hissələri, layihələrin tərtib olunma texnologiyaları, şəhər kadastrı işlərinin aparılması və tərtibatında müasir kompyuter programlarının tətbiqini; - yeni təsərrüfatçılıq formaları şəraitində torpaq fondunun kateqoriyalar üzrə bölgüsü strukturu, onların layihələndirilməsi ardıcılığı, yeni təsərrüfatçılıq formaları şəraitində dövlət torpaq kadastrının aparılması qaydaları, kəmiyyət və keyfiyyətə uçotu, şəhər kadastrının nəzəri informasiya əsasları, məlumatların nizamlanması, mühəndis şəbəkə kadastr məlumatlarının quruluşu, formalaşması və layihələndirilməsini; - respublika və inzibati rayonların torpaqdan istifadə baş sxemlərinin tərtibi, mütəxəssislərin obyektlər üzrə yerləşdirilməsi, təsərrüfat bölmələrinin, təsərrüfat mərkəzlərinin ərazinin mühəndis təchizatı qarşısında duran məsələləri; - sahələrin ölçülməsi, layihənin yerə köçürülməsi, hündəsi nivelirləmə, taxeometrik planalma, avtomat və elektron taxeometrlə iş qaydasını; - torpaqların kateqoriyalar üzrə bölgüsü, eroziyaya qarşı mübarizə tədbirləri, keyfiyyət və yerləşmə vəziyyətinə görə təbiəti mühafizə tələblərinə riayət olunmasını; - yerquruluşu layihələrinin tərtibi, torpaq resurslarından istifadənin yaxşılaşdırılması, respublika və inzibati rayonların torpaq fondundan istifadənin baş sxemlərinin tərtibi və məzmununu; - torpaq kadastrı və qeydiyyatı məlumatlarının idarə olunmasını; - torpaq sahəsi üzərində normativ qiymətlərin müəyyən edilməsi, yaşayış məntəqələrinin, daşınmaz əmlak obyektlərinin qiymətləndirilməsini; - kənd təsərrüfatı bitkilərinin elmi əsas- 				
--	---	--	--	--	--

	<p>larla yerləşdirilməsi məqsədilə torpaq sahələrini və əraziləri müəyyən etməyi;</p> <ul style="list-style-type: none"> - differensial gəlirin tapılması, iqtisadi qiymətləndirmə şkalalarının qurulması (ümumi və fərdi), bazis göstəricilərinin tapılmasını; - şəhər kadastrının kartoqrafik-geodezi təminatı, onun təşkilati-iqtisadi xüsusiyyətləri və inventarlaşmasını; - CİS sistemində şəhər kadastrının tərtibatı, şəhər torpaqlarının keyfiyyətə və kəmiyyətə qiymətləndirilməsi, şəhər kadastrı tərtibatında müasir kompyuter proqramlarının (AutoCAD, AutoCAD Map, MapInfo, Areview və s.) tətbiqini; - coğrafi informasiya sisteminin (CİS) əsas komponentlərini; - şəhər torpaq münasibətləri, dövlət əmlaklarının idarə edilməsi, vahid kadastr sisteminin həyata keçirilməsini. <p>Yiyələnməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - yeni təsərrüfatçılıq formaları şəraitində torpaq istifadəçiliyinin formalaşması, təsərrüfatın səmərəli ölçülərinin müəyyən edilməsi, torpaqların bonitirovkası, iqtisadi qiymətləndirilməsi və normativ qiymətin müəyyən edilməsi, şəhər kadastrının təşkilati iqtisadi aspektlərinin kartoqrafik geodezi təminatına; - müasir yerquruluşu ölçmə avadanlıqlarından istifadə və onların kompyuter texnologiyalarına tətbiqi ilə elektron kadastr xəritələrinin tərtibi, yaşayış ərazilərini qiymətləndirmə metodlarına, daşınmaz obyektlərin şəhər sahələrinin qiymətləndirmə xüsusiyyətlərinə; - yerquruluşu layihələndirilməsi sistemində, respublika və inzibati rayonların torpaq ehtiyatlarından istifadədə baş sxemlərin hazırlanması, əməyin, idarəetmənin istehsalatın səmərəli təşkilinin təmin edilməsi, onun effektivliyinin artırılmasına; - topoqrafiya, xəritəşünaslıq, torpaq ayırma işləri, geodezist, mühəndis geodezistə; - kompleks yerquruluşu layihələrinin məzmunu, torpağa mülkiyyət və istifadə hüququ, məkan şəraitləri, onların kompleks qiymətləndirilməsinə; - yerquruluşu layihələrinin tərtibində aerofoto və ortofotolardan istifadə et- 				
--	---	--	--	--	--

	<p>məklə sərhədlərin çəkilişi və dəqiqləşdirilməsinə;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dövlət torpaq kadastrının aparılması qaydaları, hüquqların qeydiyyatı, normativ qiymətlərinin müəyyən edilməsinə; - kompyuterin və CİS vasitəsilə kadastr sistemlərinin təşkilinə; - fermerlərə müxtəlif təbii xassəli torpaqlar üçün qısa və uzun müddətli istehsal planlarını tərtib etməyə. - torpağın normativ qiymətinin müəyyən edilməsinə; - şəhərdə dövlət kadastr uçotunun aparılmasının təşkili, proqram təminatı, şəhər ərazilərinin idarə olunmasında avtomatlaşdırılmış şəhər informasiya sistemlərinə. - şəhər kadastrının AİS-nin yaradılması, texniki layihələrin tərtib olunma metodologiyası, şəhər kadastrının təşkilat-iqtisadi aspektlərinin kartoqrafik geodezi təminatına; - CİS-in tətbiq sahələri, aparat təminatı, koordinat sistemlərinə. - şəhər torpaqları və onların təsnifatına; - mülki münasibətlərin tənzimlənməsi, mülkiyyət hüququna. 				
MET – B00	<p>Elmi-tədqiqat işləri magistr elmi-tədqiqat işini yerinə yetirməklə aşağıdakıları bilməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - müasir metodikaya uyğun olaraq təcrübələrin qoyulması, torpaqların bonitirovka şkalasının tərtibi üçün aqrokimyəvi parametrlərin təyini, elmi-tədqiqat işlərinin planlaşdırılması, təşkili və həyata keçirilməsi metodlarını; - fənlər üzrə işçi proqramlarının tərtibi metodikası, mühazirə dərslərinin aparılması üçün konspektlərin tərtibi metodikası, tələbənin biliyinin qiymətləndirmə meyarlarının öyrənilməsinə; - magistrlik dissertasiyalarının tərtib olunmasına qoyulan tələblər və dissertasiyaların tərtib edilmə metodikasını; - dissertasiya işinin işçi planlarının hazırlanmasını və s. <p>bacarmalıdır: müasir geodeziya alətlərinin köməyi ilə yerquruluşu layihələrinin naturaya keçirilməsi, sərhədlərin dəqiqləşdirilməsi, torpaq və şəhər kadastrının plan karto-</p>	30	<p>Elmi-tədqiqat təcrübəsi</p> <p>Elmi-pedaqoji təcrübə</p> <p>Magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi</p>	6 6 18	<p>ÜK-8 ÜK-9 ÜK-10 ÜK-11 ÜK-12 ÜK-13 ÜK-14 ÜK-15 ÜK-16 ÜK-17 PK-1 PK-2 PK-3 PK-7 PK-9 PK-10 PK-11 PK-12 PK-13 PK-14 PK-16 PK-17 PK-18 PK-28</p>

	<p>qrafik materiallarının tərkibinin informasiya baxımdan qiymətləndirilməsini; müasir geodeziya alətlərinin köməkliyi ilə kompyuter qrafikası əsasında ölçmə işlərinin aparılması, layihələndirilməsi işləri və elmi-pedaqoji təcrübələr qabaqcıl elmi-tədqiqat institutları və ixtisas kafedralarında metodikaya uyğun yerinə yetirilməsi, dissertasiya mövzusunə uyğun ilkin plan kartoqrafik materialların toplanmasını;</p> <p>elmi-tədqiqat işləri üzrə alınmış müsbət nəticələri sərbəst şəkildə sistemləşdirməyi, əsaslandırmağı və istehsalata tövsiyələr şəklinə təqdim etməyi</p> <p>Yiyələnməlidir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elmi-tədqiqat işlərinin aparılma metodikasının işlənməsinə; - elmi-tədqiqat işlərində tətbiq edilən qabaqcıl texnologiyaları öyrənmək və çöhlə tədqiqat təcrübələrin qoyulmasını tətbiq etməyə; - elmi-pedaqoji işlərin aparılma metodikasının işlənməsinə; <p>elmi-pedaqoji işlərində tətbiq edilən qabaqcıl texnologiyaları öyrənmək və laboratoriya-tədqiqat işlərinin işlənməsi və analiz edilməsinə;</p> <ul style="list-style-type: none"> - kameral və çöl-tədqiqat nəticəsində alınmış nəticələrin riyazi-statistik işlənməsi üsullarını öyrənmək və bu sahədə informasiya texnologiyalarının (riyazi modelləşdirmə, proqramlaşdırma və s.) imkanlarından istifadə etməyə; - elmi-tədqiqat işlərinin aparılma səviyyəsi və alınmış nəticələrə dair hesabat, referat, elmi məqalə və dissertasiya işini sərbəst tərtib etmək qabiliyyətinin olması. 				
	Kreditlərin ümumi cəmi	120		120	

*Bütün bölümlərdə seçmə fənlər müvafiq səriştələrə (kompetensiyalara) uyğun ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.

**İxtisaslaşmalar üzrə səriştələr (kompetensiyalar) və buna müvafiq fənlər ali təhsil müəssisələri tərəfindən müəyyənləşdirilir.

4.3. İxtisas üzrə magistr təhsil proqramının yerinə yetirilməsi müddəti:
ümumi həftələrin sayı – 94

o cümlədən:

- nəzəri təlim – 45 həftə
- təcrübələr (elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji) – 8 həftə
- imtahan sessiyaları – 15 həftə
- magistrlik dissertasiyasının hazırlanması və müdafiəsi – 12 həftə
- tətilər – 14 həftə

5. Maddi-texniki tədris bazası və kadr potensialı

- 5.1. Ali təhsil müəssisəsinin **060705 – Yer quruluşu, torpaq və şəhər kadastrı** ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi və elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompyuter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır. Təhsilənlərin ali təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalar, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.
- 5.2. Fənlərin tədrisi, bir qayda olaraq, ali təhsil müəssisələrinin elmi dərəcəsi və ya elmi adı olan professor-müəllim heyəti tərəfindən aparılır. Bu fəaliyyətə həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər cəlb oluna bilər.
- 5.3. Magistrlik dissertasiyalarına elmi rəhbərlik, bir qayda olaraq, həmin təhsil müəssisəsində çalışan professor-müəllim heyətinin elmi adı və ya elmi dərəcəsi olan nümayəndələri və ya həmin şərtləri ödəyən digər müəssisə və təşkilatlarda çalışan şəxslər tərəfindən həyata keçirilir.

6. Tədris prosesinin forma və metodları

- 6.1. Magistrantın nəzəri təlimi və pedaqoji hazırlığı mühazirə, məşğələ, seminar, məsləhət, sərbəst iş, pedaqoji təcrübə və s. formalarda həyata keçirilir.
- 6.2. Magistr hazırlığı üzrə tədris prosesində şifahi şərh, müsahibə, interaktiv təlim, müstəqil iş, diskussiya, dəyirmi masa, illüstrasiya, tədqiqatçılıq, laboratoriya və praktik iş və digər metodlardan istifadə edilə bilər.
- 6.3. **060705 – Yer quruluşu, torpaq və şəhər kadastrı** ixtisası üzrə magistr hazırlığında elmi-tədqiqat və elmi-pedaqoji təcrübələr nəzərdə tutulur (təcrübələrin məqsəd və vəzifələri ixtisasdan asılı olaraq müəyyənləşdirilir). Təcrübələr növündən asılı olaraq müvafiq təşkilatlarda, yaxud ali məktəblərin kafedra və laboratoriyalarında keçirilə bilər.

7. Yekun dövlət attestasiyasına qoyulan tələblər və qiymətləndirmə

- 7.1. Yekun dövlət attestasiyası magistrlik dissertasiyasının müdafiəsindən ibarətdir. Dissertasiyanın məzmununa, həcminə, strukturuna qoyulan tələblər və onun müdafiəsi qaydaları Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi tərəfindən müəyyənləşdirilir.
- 7.2. Təhsilənlərin biliyinin qiymətləndirilməsi Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş qaydalar əsasında həyata keçirilir.
- 7.3. Yekun Dövlət Attestasiyası nəticəsində məzunlara magistr ali elmi-ixtisas dərəcəsi və dövlət nümunəli diplom verilir.

Razılaşdırılmışdır:

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Problemləri İnstitutunun
direktoru

_____ A.Mehrabov

«___» _____ 2012-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyinin Ali və orta ixtisas
təhsili şöbəsinin rəisi

_____ İ.Mustafayev

«___» _____ 2012-ci il

Kənd təsərrüfatı ixtisasları qrupu
üzrə Dövlət Təhsil Standartları
hazırlayan işçi qrupun sədri

_____ N.Seydəliyev

«___» _____ 2012-ci il

Azərbaycan Respublikası Təhsil
Nazirliyinin Elmi Metodiki-Şurasının
«Kənd təsərrüfatı və aqrar iqtisadiyyatı»
bölməsinin sədri

_____ İ.Cəfərov

«___» _____ 2012-ci il